

133 mohammad hasib, saleh his son 2965 words

<S> aš šawaari hine gwange deela da, bidoor bis?alak minnahan

<M> ha aš šawaari, hisaabhan walla

<S> tariix gwonge

<M> tariixe, yoo, min geedat,

<I> inta ma d'awwal

<M> ana d'awwal, ana d'awwal fiiya aloom indí, hi geedat min sana, hiné, fi gwange, min sanat sittiin ana jiit hine, min sanat sittiin,

<I> sittiin

<M> min waqid najeeria lígat taxlaal hanaaha , fakkeete walla, lissa,

<I> fatteeta

<M> fatteete , min sanit sittiin ana jiit, šáhar, šahar, šahar august,
 (0:55) ando najeriya al hurriye, adooa fi sanat sittiin mafi waahid, jiit
 le hooli, fi šáhar agust, ana jiit hine?, fi l hille di, gwange, aloom
 indina sána kam, talaatiin haw kam, (1:21) talaatiin haw tineen haw šáhar
 talaata sei, hassa šáhar kam, tis?e sei, da šáhar tis?e sei, da aloom
 hadda ana jiit fi l balád da,

<I>mala jiit hine

<M> jiit hineen bas, qaadi ma indí beet, šareet beet kula ma ge?et fooga,
 haw gaid fi beet al ujura, wa baadeen gammeet jiit hinee?, šareet beetí
 hana raasi jiit hinee?, wa ba?ad jiit hine, šareet al buyuut jamaa?a,
 gariib sab?a beet ana axatta hooš, axatta, (2:02)

<I> maala jiit hine le gwange

<M> jiit da, niye bas aniina nidooru şabah al behér, ma nidooru garb al
 behér, nidooru hine bas, da ad darb da, da bas darb hana daarna, wa
 nidooru hu, ta?arfa aniina daarna sabá ke, wa jiina nidooru al bikaan da,
 (2:25) ta?arif an naas, goolit naadum, kan ma inda beet, wa al hille di

faşşalooa jadiide, kula bijí biyaaxud beet, wáqid da al beet ta?arfa
 biyaadú be kam, xamsa šile, al boor, xamsa sile, al boor urda kam, (2:42)
 xamsiin gádam, al gádam buguulu be kalaam al arab gádam, wa be n nasaara
 biguulu leya fift, xamsiin fi l miye, xamsiin fi miye, ke da, miye
 rijil, (2:58) miye gádam, wa urda, xamsiin, wa goolit naadum, an naadum
 abu gudura, biyaaxud bor tineen, al ma inda gudura biyaaxud wahid , waid
 biyaaxud nuş, an nuş inda sile tineen, wa al boor marra waid, taaxuda be
 xamsa, haw be ašara, (3:19)

<I> naas katiiriin fi gwange walla šiyiin

<M> waqit ana jiit da, wahid, wahid, al bikaan da kullu geš, al bikaan da
 kullu mafi naas, ana jiit xaddeet beetí da naas šiya, lakin naas hine ke
 fi, wa hine da, hille gadiime, hiil hawsa fi, (3:39) hinaak hille, hiil
 borno fi, wa al mahal da šifta, min al báhar da, min al kuburi da, ke
 namma tuwadda al kostom da kullu qubuur, (3:50), kullu naas madaffaniin
 fooga maytiin, wa wadda hinaak, ke yamman maša qaadi gariib le beet al
 gumna da, kullu kubuur, al mahall da kullu, qubuur, (4:04), awwal an naas
 bidufunu fi s sukuwa qaadi, mahal as sukuwa bikaan fooga da, awwal an
 naas bidufunu fiye, sanid wahid wa arba?in da bidufunu hinaak, an naas
 budufunu fi bikaan as sukuwa da,

<I> budufunuuhum foog al qubuur

<M> an naas kan naadum maat bidufunú qaadi, (4:21), hassa, aa hassa gaid
 saakit al hakuma tilim fiye, hakuma bidooburu fiye, kan ja naadum
 kabiir billaggú kula bijuubu binazzulú fooga bilkallam bilkallam bihaddib
 lohum, bigí, bigí, mahal hana jam?a, (4:40) hana mallam, hu da ad deef
 kan ja kula bijuubu bigiif fiye, kan askar kula biju bigiifu fiye, kan
 iyaal al lokol kula bijú bilabu fiye, da bikaan al qubuur, haw hu qubuur,
 (4:52) , kullu ke bikaan da qubuur, ha bulabulin di ana amta jiit da

bulabulin di kula mafi, al hille indak magabiil al behér di, bulabulin, (5:02), zamaan, nugura, bidufunu foog al hemiir, kan humaar maat bidufunú foogha hi di, ke gabúl, fi zer hana al wazuuri, wazuuri hana l hille da, zerra, wazuuri abaram, (5:18), gábul al hille, maiduguri, yarwa di geede, amma, mai sandari qaadi, bikaan ad dugut, bikaan dan sanda da, bikaan al magaranta al kabiire, hinaak, kanemi da, fooga qaadi, fooga balad biguulu lehe mai sandari, (5:38) min hinaak gayyamooha had'dooa fi bulabulin, wo gayyamo nuşsaha waddó le gomborí di, gamboorí di awwal hi zer hana umar yaquub, (5:49), umar yaquub hu bas kabiir al banki, hana beet al maal hana aš šeex, da zerra, kula ya maiduguri zerra, (5:58),

kulu wáqid ana jiit, gamboru kula zer , aa, gamború mafi kula zar, fooga mongoro,

<S I> suug al bagar>

<S M> a?a, suug al bágár fi maiduguri, (6:18), da fi fi, how fi al xamiis, bikaan cac ofis hana al polis da, kula suuk hana bagár, wa qášim as suuk da, bikaan beet hana muhammad našir da, da suuk al bágár, (6:34), al kros al laašik fi l hille ke da, as suuk da, ma inda keroos midowwur ke, da bikaan as suuk hana al bagár, šuwiya, alhawwal šwiya hiné, alhawwal, alhawwal, xalaas šaaló waddó le bikaan radio, bikaan ar radio da suuk hana bagár, kula ge?€t bikaan tineen, (6:53), minna hu alhawwal, ja fi bikaan al magiranta hiil bulabulin di, gá?ad, bigí suuk hana bagár, kam kam, sána, gá?ad fi bikaan hana an naar da dugo, (7:08), mun bikaan hana an naar da, al injin da hana an naar da be sabá, ga?ád suuk hana bagár, minna hu alhawwal mašá le, bikaan al magaranta, (7::16), ga?ad leyá siniin talaata arëbaa, alhawwal mašá, le bikaan al hassa gaayid fooga

da, bikaan as suuk hinaak da, at tiraab da hana malum mai, mai dariibe,
hassa kula haná hu, máša fi l bikaan da, ga?ád, (7:34),

<I> arab katiiriin fi gwonge

<M> gwange, gwange wáqid gwange mafi, (7:40), wáqid ana jiit fi l hille
di gwange gul leek šuwiya, naas šuwiya, kulu kadaada, ille biterbu fookha
al, biterbu fookha al felle, borno kula ma katiir, biterbu fookha al
fèle, ha, al félé al bicuqqú da, hana borno al bicuqqanna fi sunuunhan al
midardam da, waqid da kulluhum bukaan da zurá hu bas, wa qubuur, (8:02),

<S I> mala al arab bugo katir hine

<S M> al árab wara gabul daxalo almaddan, awwal da al árab barṛa be
bagarhum, ille fi birni daaxil, fi yarwa kulu šuwiya, yarwa zaatha kula
saqayre me emarat zeen, (8:17), taarif aš šeex hana yarwa al maat, umar
da, hu wa, da, gérbaay, awwal da, al hille di, yarwa di, gérbaay awwal
fi maiduguri, (8:34), ja haddá hi, an nasaara anta jo akalo ad daar,
nazalo, kaṛkarō yarwa di, karrooha, flotiyaat, (8:43), baadeen jaabo
gérbaay, ?adđó fi l bikaan da, amma bikaan al beet hana aš šulđaan da
kula awwal hille hiil aráb, wulaad saalim, árab biguulu loum wulaad
saalim, naaziliin hille saqayre ke, (8:56),

<I> harraatiin

<S M> harraatiin, haw naas be bagarhum, wa baadeen al hille, al
magaranta haya islaam di, hi kula hille hiil aráb, biguulu lehe, hassa
mafooni Ḍiike di, hi bas, (9:15), awwal geede hiné, ha, an nasaara anta
akalo ad daar, jaabo as sudaniyiin, igarru, naas ad daar di, baad
jaaboom gaalo loum al bukaan da le l aráb gummu, (9:31), abó ma igummu,
gaal man nugummu, ambaakir kula an nasaari tamma iyaam, xamsa, sitte, ja
gaal loum gummu, abó, xalaas yoom da, rabát leya geš, kamiite, hu šaal an
naar, tassaaha, dahá bas ja, tassa al hille, al árab gammo mašó le

mafooní, had'ooha, hille, (9:51), xalaas had'ooha hille, xalaas al bikaan da kullu kaaló, kaaló hille, haw mafooní sowwooha madrasa, xalaas geedo foorkha, maiduguri, taarfa gérbaay ja, xad'da al hille di, (10:09)), ke, hu murút, baad hu murút, sanda koori, ja leya le l meeza bišiifa, gérbaay maat, sanda koori rikib şuldaan, gá?ad, axad takriiban ašara saná wa ziyaada ke, (10:29), murít, anta murít, umar sanda axú, ja bišiifa, gaid jamba, hu marðaan, hu kula attawaffa, sanda koori, attawaffa, xalaas umar had'dó, umar ba?ad had'dó, xalaas ga?ád, ke, (10:47), namma, al hille di zaadat foog, raasa hu, foog raas umar, bas zaadat, hu bas, fi zamaana hu, ke, umar, sanda umar maat, (11:00) had'dó baba mairembe, hana maiduguri, ajá hana maiduguri, jaabo had'dó, wal gérbaay, baba mairembe alwaddar, jaabo mustafa al hassa da, mustafa da, wal umar sanda, umar sanda wal caari, jaabó hu had'dó, suldaan, ya hassa, (11:20), maiduguri di, beenaatha da, awwal da, aniina hine da, nišuulu al gooro, fi raaşna da, niwaddú le suuk hana maiduguri, nubú al gooro foogga qaad bubuu?ú, (11:34), hawsa biwaddu al gooro bubuu?ú, maiduguri, indehe suuk, yoom as suuk da, kan naadum katál Ȱumme, kan biwaddú qaadi bišungú, biktulú, fi l bikaan da, indehe nugura fi, indehe hediid bi?allugu an naadum, biktulu, maiduguri, zamaan, (11:53),

<I>mala al arab katiiriin fi gwange

<M> a?a, ha, hassa fi, heelha kula árab, árab fi, aa, da bas bikaan al aráb bugoodu, mahalluhum, nus wehethum, (12:13)), taarif al arab da, humma, maa al borno ke da, gaadiin kan aarfe kula kaifa, ma bihibbuuhum katiir, naas ambeenatuhum ke da, ma bihibbuuhum katiir, taarif al árab humma niyithum waade, niyithum waade, Ჰaalginha le borno, ma baaqd'iin

borno, laakin al borno ke da baaxd al árab, ma bihibbuuem katiir, al árab kan, ma baaqdiin naadum, yatú kula bikurbú naadumhum, axuuhum bas, bikurbu axú bas, (12:48), hassa banaat al, al arab, kula fi buyuut al borno, koomaat, kan naaum, ma tidawra da wala tada bittak, naadum ,tada, axtak, taađa bittak da mi tidoora a, laakin hum ke le l arab da, ma bidooru al aráb, ke da, ar radaaniyiin ke da, le l arab ke ma bihibbuuem katiir, bilkallamo leum kalaam qašim bas, fi l gaļb ke da, ma bihibbuuum, (13:11), wa al árab da, ta?arfa fi d daar di, al arab min jo da, min jo da, mid'owwliin, takriiban ,sana alf, haw ṭultamiya, haw ziyaada kula bisawwu, min jo hine ke da, (13:26),

<I>dugo al arab hine gwange bugo katiiriin

<M> yo, min ana jiit, ho ,jaay, al árab, badó, min al baadiya kulu, ha, biduxulu, al, al birni, al árab biduxulu birni, (14:03), biduxulu, yatú kula biširi beet, bigoot, yatú kula bixalli al bágar, barṛa, hu bijú, biduxulu fi l birni, wa taarif ad dinya, hassa an naas, kuturo fi d dinya, zamaan da, kan gul, tugum min hineen ke, náman timíš dikwa, kula, helaalaat talaata, walla arba?a bas tišiiffan, be ?eenak, hassa an naas kuturo, ((14:22), baad kuturo da, al buduxul al birni fi, wa al baadiya barṛa kula arab katiiriin fi, hassa arab katiiriin, arab aloom, fi najeriya katiiriin, hassa ween kula fi, fi yarwa daaxil, kula malaaniin, (14:37),

<S> su?aala foog gwange, mataa ke, fi ayy saná ke, al aráb bugó katiiriin, fi gwange,

<M> yo, fi ayy, sána, min zamaan yaquub, yakuuba mur rikib, haw jaay da, (14:54), árab, kullu ammaló fi gwange, min zamaan yakuubu, al húkum da min as sooja šaaló da, min an nasaara marago, haw jaay da, xalaas, an

naas kula daxalo al mádan, al arab kula daxalo, yatú kula bixalli bagara
haw bijí bitxul, (15:10) al inda beet talaata araba?a kula fi,

<I>kloob

<M>gwange (15:29),bittaaxado,

<S> gal induhum munazzama ke aw klob, ke al aráb bisaa?idu ambeenaathuum,

<M> al hayá a,

<S> gábul da

<M> gábul, fi, (15:49), min sánat, min sánat sitte wa arba?iin, min
sánat sitte wa arba?iin min zamaan, an našaara, min zamaan razdan, masta
lekwok, min zamaana hu, (16::11)), aniina nilummu, ana, min zamaan
katabare, awwal ke da capta moní,

<I> intu mine

<M> a?a, min lammeena da, a, ha, min zamaan da, ana bas kabiirhum,
ana, (16:30),

<S> hum kulu arab

<M> kulu árab, kan naadum maat, nisillu siisi,
siisi, wákit da, al maal, hélu, siisi siisi da, ha, al arab al yáman,
wa aj jallaaba as suudaniyiin, wa at taribziye, wa aniina arab hine ac
caad, wa, (16:49), arab hine kamaruun, wa arab hiné najeriya di, kullina
nilimmu, kan arabi ja min nijer kula, kulluna qašimna waid,
zamaan, (16:59), kuluna nilummu, indina unyan, unyan, min unyan di, aniina
mašeena le l banki, kallamna le an nasaari, lammeena maal haddeená fi l
banki, (17:10), an nasaari gaal, daliil šunu, al maal da tihud'dú, ana,
gul leya indina munazzama, iza kan naadum marðaan, wa naadum an naar
akalata, wa naadum bidoor maaši fi daar ma inda guruuš, wa naadum saragó,
wa naadum xassaró, kula ni?aaawunú, (17:29), an nasaari gaal tamaam,
kallam le reziden, kallam le kabiir al poliis, gaalo da zeen, maalhum

hud'da, axad maalna had'dá fi l banki, gaal da, simooha unyan, (17:42), ha
 unyan di, kan naadum xasiraan ni?aawunú, unyan maaši leek tara, unyan ke,
 ke, ke ke, (17:53), namma, jiina híne fi gwange, xalaas, sánat, sánat,
 sanat, mísil sittiin, sittiin haw tamaane, sittiin haw sab?a ke,
 xalaas, had'deená klob, had'deená usuma, gwange sekšan klob, had'deená,
 (18:18), aha had'deená, arab kullu, billammo fiye, mára, haw raajil ,
 induhum ganaagi bilabu, bisawwu bidabhu kubšaan, láham, biyaakulu,

<M> induhum bakaan

<M> bakaan fi, fi beetí hiné, hassa kula beetí fi, kabiir, boor, billammo
 fooga ke, (18:38) ke, ke, ke, ke, naman al arab hiné al baadiya, kula ke
 jo, lammeena, ba?ad ,lammena, kulluna bigiina katiiriin, baadeen, al árab
 gaalo yalla, (18:53)

<I> heel al arab dool min gwange

<M> a?a klob da, fi gwange, wa fi, yarwa daaxil kula bijú, wa fi, min
 mafoni kula bijú, kulu al arab al gariibiin, gariibiin, da kula bijú
 fi?e, kulu bijú, zamaan, ha xalaas, (19:16)

<I> mine kabiir

<M> caman haná hu, ana bas, ana caman haná hu, haw seketeri malum saale
 muuşa, haw, maaji, saale muusa fi, fi, (19:31)

<S> min tiraab ween

<M>a?a hu min tiraab, tiraab hine bas dikwa bas, baama, ha fi l balge,
 hilita biguulu lehe munxalle, (19:47), hu wal hine bas raajil, zamaan kula
 seketeri, fi, al gumna kula seketeri,ha naadum kabiir, hassa kula fi,
 bikaan inta gaid da, hu qaadi leek ke, nuş ke, baadeen, kan jiit, yoom
 wahid niwaddiik le beete, niwaddiik, leye, tišiifa, gariib jambak,(20:09)
 sale muusa raajil aalim, zamaan daxál memba kullu, haw, xalaas, mohammad
 saale, bannaay, brikela, maat, allah, irhama be l, xeer, hu kan maaji,

(20:23)), iyaal al aráb, kullu, ke, xalaas, ba?adeen, al arab lammó gaalo, gwange sekšan klob da, qayyarú leena, yo, ha xalaas, qayyarú kubaraata, wa qayyaru ušuma,ha xalaas, (20:40),

<I> mata

<M> aloom mi haddó a,

<S> at taqayiir da, qayyaro mata

<M> at taqayiir da, imši, imši sana xamsa walla sitte kulu, al yoom katkada, ma indi, laakin imši, imši sana, min zamaan, zarma ke, (20:59) gariib, a?a, a?a, qayyaro, min, imši,

<S> gariib, qayyaró gariib, sei fi wáqid zerma bas,

<M> mh

<S> waqíd zrema sei (21.11)

<M> ha, ha, kam, sei fi zamaan buhari, aloom ,sana sitte sab?a bisey sei,

<S> faayit

<M> ha qayyarná, ha šilna eemad greema, (21:21)

<S> maši ašara haw ziyaada (21.33)

<M> ha, bimši, ašara kula yimšan ankun, šilna eemad greema, aw caman haná hu, hassa ke da, gaid da, wa xalaas, al árab bugó kooma lammo gaid, al haya gaid hassa kula, lammo guruuš, (21:40) haw báno madarasa, min gwange sekšan klob, bigí al hayyaa, wa xalaas hassa, báno madarasa, báno fooga madarasa, aha, lammo maal, lammo fi haya islaam hinaak, (22:01) lammo maal, wa báno fooga madarasa hassa, minnaqaadi ,bifukkuua, bišuulu fookha, al iyaal, bigarru foogha al ingliš ,haw al arabi,

<S> ween

<M> hi qaadi, qaadi, le l kostom ke, al madrasa di, qaadi, jam ,ruwan zafi, ke, (22:20) haw xalaas, hassa laammiin foogha, taal, dawa al

buroodi, kula šiila, adđa leye, hu da ma barád, wa, al buroodi, ma?allak foog, intu ma induku šuqúl adđeetú, ke adđo šuqúl, waddo leye, (22:39)
 <S> gaid, bišiil tara (22.41)

<M> yawwa, ha, xalaas, hassa, hassa, a?a, gaaymiin fi šuqulna bas, maašiin beya bas, aniina arab, mam nəxalli lumminna, (23:00) árab aniina, milhaaniniin, bas, nilummu fi šuqulna, bas kabiirna eemad grema, aamad ,grema da axú, abu uşuma muhammad , beete d'akuwa ke, (23:19) a?a, hu hinaak, hu caman, hassa, al klob, bigí kabiir, wa indina, niye ziyaada, bas, maaši giddaam, bas

<S> aš šeex mataa ja

<M> miné da, (23:38)

<S> aš šeex,

<M> aš šeex, min ja, fi l bálad da,

<M> a?a, min ja saxayyir, ana gabula, ay, ana amta jiit hiné wa, ana jiit fi l balad da, ke, məđowwal, ana gábul aš šeex, aš šeex da, min gaayim, saqayyir kulu, (24:00) hu siid ílim, ilim fi, haw ágəl fi, haw ዞaaš fi, tamaam, min ja, jambí, walla, min ja, fi l balad,

<I> gabul hu fi bakaan taani

<M> awwal gaid, fi bikaan taani, awwal gaid, híne (24:19), fi, bulabuliin di ke, wa binši bigiri, maa abdul fati, hu walád, saqayr bas,

<W> ma yašarab šahi, saahibak da, bišarab, šaay sei

<M> subbi leya finjaal, wa min hu gaayim saqayyir, min hu, gayyim saqayyir, hu wa, goolit haaja maašye maa tamaam,

<I> mata ja hine

<M> fi jambí híne, fi jambí híne da, al yoom, inde, takriiban tineen haw talaatiin saná ma ifuutan, min ja hiné, hu walád saqayyir, hu saxayyir, (24:59) hu wa dassa al beet gariib, umra ma ifuud, arbaiin haw sitte,

walla arab?iin haw sab?a sanaá, ma ifuute, sayayr, laakin agel, tammaam, ilim maaši, (25:20) al haaja ad dawwara min all di, rabbina bişaxx€ra leya bas, ha, tamaam,

<I> šabaak inta

<M> a?a, misil ke, naadum maaši tamaam, wa ihib an naas, wa, fatah ad daar, ad daar kullu fataaha hu, aniina, an naas ,hassa da, zamaan da, an naas, ma kaarbiin al giraaya ediil, laakin min huwa bálaq fid dinya, wa le ja, bána l beet, haw min ja, jambí hiné, (26:00) tišiif an naas doola, waqd al hu ja da, ja, ja weheede, ge?éd, hiné, awwal da, axú wahid fi, biguulu leeye, aš šeex al bašiir, min aš šeex al bašiir maat, xalaas, hu ja ge?éd hine fi beete da, bekaana da kulu kadaada, min hu ge?éd, xalaas, an naas, ile da bijí, da bijí, an naas lammo, (26:20) wa hu bi?ellimum, fi l ilim, wa buguru qur?aan, hassa xalaas, naman al awiin kula hassa bəguran, al awiin kula bilumman ke, d'akuwa fi l beet da, kullu min aš şubu da išiilan katkathan, imšan igiran ad diin, da fi zamaan aš šeex burahiim, bas, (26:39) allahu ibaarik fooga, bi?ellim fi n naas, haw iyaalna kulu, al iyaal as suqaar kula, wulaad al aráb ,kulu lugó al ilm, wa hakaza ilm, kulu al yoom bigí fi najeria, adiil maaši, be barakáta hu bas, kam imši lagos, kan imši abuja, kan imši kano, kan imši ween, kulu al yoom da, al faqara kulu gammo fi diin, bas, wa da, hu, gəraayta, hu ke da, min gamma saqayyir ke da, alla ad'daaha leya ke, rabbina ke, ad'aaha leye, (27:16) wa gara foog abdul fati, hiné, al ilim , kan kilme galooha leye da, xalaas maašye, ambaakir kan jiit da tilgaaha, wa hassa ge?itte di al kitaab al ma šaafa, kula ,kan sa?alta biwaşşufa leek, kitaab ma šaafa alla buwaşşufa ley, (27:36) wa raajil, niita kweese, bihib an naas, wa bi?akirim an naas, wa mi ijaahid fi d diin, alla i?aawune, maši tamaam, haw ma mišaqqil fi, ad diin, al ma

diina, kula ma miššaqil fi, bitallifa, walla ke da, mafi, (28:59) hu
kaarib diina hu bas maši bey, wa an naadum al lamma fooga kan binšu bas
ediil, hu kan hajara da, karranna bas maaši be(28:13)
alhamdulilla